

Školní družina při ZŠ a MŠ Borek

U Školky 195, 373 67 Borek

Školní vzdělávací program školní družiny

1. Identifikace ŠD
2. Charakteristika ŠD (materiální, ekonomické, personální a bezpečnostní podmínky)
3. Cíle a kompetence výchovně vzdělávací činnosti
4. Obsah školního vzdělávacího programu školní družiny
5. Formy činnosti školní družiny

1. Identifikace ŠD při ZŠ a MŠ Borek
Adresa: U Školky 195, 373 67 Borek
Ředitel ZŠ a MŠ Borek: Mgr. Radek Cvach
Počet vychovatelek: 3

Telefon: 387 225 901

E-mail: SDborek@centrum.cz

Web: www.zsborek.cz

Provoz ŠD: 6:00 – 16:30 hodin

Platnost dokumentu od 1. 9. 2016

Schválil ředitel Mgr. Cvach Radek

2. Charakteristika ŠD

Materiální podmínky:

- školní družina je součástí ZŠ, v provozu jsou 3 oddělení, každé se naplňuje maximálně do počtu 30 žáků, přednostně jsou přijímáni žáci 1. – 3. ročníku
- ŠD I. má k dispozici svou místnost – hlavní školní družina, další dvě oddělení se dělí s běžnou třídou
- v každém oddělení je část místnosti pokryta kobercem, ostatní plocha je z PVC, místnosti jsou vybaveny židličkami a stoly, umyvadlem a odpovídajícím zářivkovým osvětlením
- ŠD může využívat školní zahradu, kde jsou umístěny herní prvky, dále má ŠD možnost vycházek do lesa a využívat sportovní hřiště
- pro herní činnosti si mohou žáci vybírat stavebnice, hračky, stolní hry, materiál na kreslení a malování, karetní hry, pro aktivity venku je určeno sportovní náčiní, které je uloženo v dřevěném domku na školní zahradě, pro poslechové činnosti používáme VHS a CD přehrávač, videoprojekci, notebook
- veškeré vybavení se snažíme obnovovat a doplňovat dle finančních možností, stále rozšiřujeme družinovou knihovnu, máme předplatné dětského časopisu
- lékárna první pomoci je umístěna v ŠD I., na chodbě školy a ve sborovně, kde je také uložena kniha úrazů
- oděv a obuv si žáci ukládají v šatně

Ekonomické podmínky

Příspěvek na provoz ŠD činí 100,- Kč. Poplatek je vybírán měsíčně u vedoucí jídelny.

Personální podmínky:

Školní družina má tři oddělení. Provoz zajišťují tři vychovatelky, které mají pedagogické vzdělání s praxí.

V ŠD se vede tato dokumentace:

- a. písemné přihlášky dětí; jejich součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny,
- b. třídní knihy jednotlivých oddělení či jiné přehledy výchovně vzdělávací práce, včetně docházky dětí,
- c. celoroční plán činnosti,
- d. roční hodnocení práce školní družiny jako podklad pro výroční zprávu školy,
- e. vnitřní řád školní družiny, rozvrh činnosti,
- f. knihu úrazů a záznamy o úrazech dětí, žáků.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči a se školou. Dle stupně a charakteru jejich handicapu bude umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a budou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti. Při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků bude brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. Školní družina je připravena na práci s dětmi s IVP.

Bezpečnostní podmínky:

Na začátku a v průběhu školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti, společenských normách v ZŠ, ŠD, ŠJ, na zahradě, při společných vycházkách, akcích a hrách (o poučení je veden záznam v třídních knihách ŠD). V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků zajišťuje každá vychovatelka ve svém oddělení. Žák je povinen ohlásit ihned každý úraz nebo nevolnost vychovatelce.

3. Cíle a kompetence výchovně vzdělávací činnosti

Cílem výchovně vzdělávací činnosti je vést žáka k přiměřené fyzické, psychické a sociální samostatnosti. Rozvíjet základy pro jeho další rozvoj a učení, zdravé sebevědomí a sebejistotu. Vést žáka k používání otevřené komunikace a spolupráce.

Dílní výstupy vedoucí ke klíčovým kompetencím:

Probouzet v žákovi kladný přístup ke škole a ke vzdělání

- Ø naučit jej rozlišovat čas práce a čas odpočinku a relaxace
- Ø rozvíjet osobnost člověka, podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů

Naučit žáka zásadám správného chování k lidem

- Ø upevňujeme zásady slušného chování – oslovení, zdravení, žádost o pomoc
- Ø naučit děti vzájemné spolupráci – pomáhat mladším a slabším
- Ø vést k toleranci a respektu vůči lidem, jejich kulturám a hodnotám
- Ø vést k úctě a ohleduplnosti mezi sebou, ke starším lidem, k seniorům, tělesně postiženým lidem
- Ø rozvíjet sociální dovednosti – uplatnit vlastní názor, emocionální zvládnutí výhry i prohry, samostatně řešit problém, nevyvolávat konfliktní situace

Vytvářet vztah k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě

- Ø umět si chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví
- Ø při všech činnostech dbát na dodržování hygieny, bezpečnosti, pořádku a upevňování zdraví
- Ø dodržovat pitný režim
- Ø získávat a uplatňovat znalosti o životním prostředí

Rozvíjet praktické dovednosti

- Ø v činnostech navazujících na výuku ve škole podpořit rozvoj osobnosti žáka s ohledem na jeho potřeby, zájmy, schopnosti a nadání
- Ø naučit žáka zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe, svůj čas na práci a odpočinek, své chování a své postoje
- Ø posilovat rozvoj pohybových schopností a zdokonalovat pohybové dovednosti
- Ø zařazovat činnosti, které přispívají k odstranění únavy, regeneraci duševních i fyzických sil
- Ø pěstovat u žáků samoobslužné a hygienické návyky
- Ø podporovat rozvoj dětské fantazie a zvědavosti vedoucí k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací

4. Obsah vzdělávacího programu školní družiny

I. Člověk a zdraví

- vést žáky k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka
- pravidelný pobyt venku a vycházky v lese
- seznamovat se základními pravidly silničního provozu
- naučit používat telefonní čísla záchranných složek a naučit se zavolat pomoc
- učit žáky zdravým životním návykům a samoobslužným dovednostem
-

II. Člověk a jeho svět

- výchova k odpovědnému zacházení s životním prostředím
  - vést žáky k porozumění, úctě a toleranci
  - společné soužití lidí: společenské chování
  - spolupráce při řešení problémů a úkolů: schopnost pracovat v týmu
  - vlastnictví: soukromé x veřejné
- III. Umění a kultura
- seznamovat žáky s lidovými tradicemi a zvyky
  - rozvíjet pěvecké, hudebně pohybové a poslechové schopnosti
  - seznamovat se s různými výtvarnými technikami
  - podílet se na výzdobě OÚ, ZŠ, ŠD
- IV. Člověk a svět práce
- dodržovat bezpečnost práce
  - vést žáky k seberealizaci při pracovních činnostech
  - rozvíjet motoriku
  - osvojovat základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- V. Informační a komunikační technologie
- základy práce s počítačem
  - základy práce s internetem – vyhledávání informací potřebných k výuce

5. Formy činnosti školní družiny

Práce školní družiny je organizovaná pravidelnými činnostmi, nabídkou příležitostných akcí a spontánních aktivit, umožňuje odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

Ranní družina

Hrají se stolní a společenské hry, konstruktivní hry, individuální činnost, četba časopisů, knih, kreslení, rozcvičky. Starší žáci se mohou samostatně připravovat na výuku, opakovat učivo a číst si. Žáci mohou do družiny docházet během celého ranního provozu.

Společné stolování ve školní jídelně (oběd)

Žáci jsou povinni v jídelně dbát zásad slušného stolování, omezit hovor na minimum, uklidit použité nádobí, neběhat po jídelně a dbát na hygienu. Dodržovat kázeň, pořádek a dbát pokynů pedagogického dozoru. Všichni pedagog. pracovníci respektují individuální stravovací zvyklosti dětí a nenutí děti do jídla. Pouze je ke konzumaci vybídnou. Neodpovídají za to, že dítě porci nedojí.

Relaxační činnost

Má odstranit únavu, zařazuje se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Žáci po obědě relaxují a nabírají nové síly poslechem pohádek, písniček, hraním společenských i stolních her, vyprávěním si s pí. vychovatelkou. Hrají klidové, pohybové i psychicky nenáročné hry.

Rekreační a zájmové činnosti

Rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.

Rekreační a zájmová činnost tělovýchovná

Slouží k odreagování žáků a odstranění únavy z vyučování. K rekreačním a sportovním činnostem se využívá především okolí školy. Za příznivého počasí žáci chodí na vycházky, hrají pohybové hry na hřišti nebo v lese. Na škol. zahradě mohou využívat průlezky, hrazdy, obruče, švihadla či si hrát na pískovišti. Při nepříznivém počasí se pro žáky zařazují hry v místnosti, soutěže, relaxační cvičení, tanečky, zpívání, cvičení při hudbě či jiné sportovní a pohybové vyžití. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.

Rekreační a zájmová činnost pracovní

Žáci si vyrábějí drobné dárky, přáníčka nebo ozdoby k různým příležitostem (Den matek, Velikonoce, Vánoce, jarmark, zápis do 1. třídy...) Pracují s různými materiály, papírem, textilem, přírodninami, plastelínou, lepí, stříhají, šijí, skládají, pracují se stavebnicemi Lego, Merkur, Sněhurka, puzzle apod. Činnosti u žáků podporují zručnost, trpělivost a představivost.

Rekreační a zájmová činnost výtvarná

Žáci se seznamují s různými výtvarnými technikami a tradicemi. Malují a kreslí obrázky na výzdobu Obecního úřadu i školy. Tyto činnosti jsou zaměřeny na rozvoj jemné motoriky a estetického citění.

Rekreační a zájmová činnost hudební

Žáci zpívají za doprovodu hudebních nástrojů dostupných ve ŠD. Učí se jednoduché tanečky, říkadla, využívají rytmické nástroje, poslouchají skladby a hrají různé pohybové hry, které rozvíjejí zájem o hudbu klasickou i moderní, smysl pro rytmus a skloubení tance s hudbou.

Rekreační a zájmová činnost literární a jazyková

Předčítání pohádek na pokračování, recitace básní, sledování pohádek či výchovných pořadů na videu, poslouchání pohádek z CD. Využíváme dětské časopisy, zařazujeme jazykové hry, hlavolamy a soutěže.

Rekreační a zájmová činnost přírodovědná

Žáci pečují o pokojové rostliny po celé škole, podílejí se na sběru odpadků, hrabání listů a dalšího úklidu okolí školy. Žáci chodí na vycházky do přírody, pozorují změny v přírodě během ročních období, květiny, stromy a listy. Pozorují a porovnávají stopy zvířete v lese, v zimě doplňují potravu ptákům do krmítek, hrají přírodovědné hry (navázání na prvouku a přírodovědu), které vedou děti k lásce k přírodě a ochraně životního prostředí.

Příprava na vyučování

Provádí se formou didaktických her, rébusů, hádanek, soutěží, sledováním vhodně volených programů z VHS a poslechem audiokazet. Žáci si formou her rozšiřují slovní zásobu, upevňují a doplňují si školní poznatky získané při vyučování, procvičují si čtení, pracují s textem apod. Během vycházek zařazena i dopravní výchova – správné přecházení vozovky, chůze po chodníku i mimo něj, dodržování silničních pravidel, poznávání dopravních značek, chůze v organizované skupině, nejbezpečnější oblečení.

